

OSALLISUUS

Osallisuus kuuluu kaikille. Käytämme työmme perustana kehitysvammaisten tukiliiton osallisuuden portaita. Portaissa on viisi tasoa.

Vaikka osallisuuden portaat ovat olleet käytössä mm. lastensuojelussa jo pitkään, ei porrasmallia ole yleisesti ollut käytössä kehitysvammahuollon palveluissa. Kehitysvammaisten tukiliiton tuottamassa videossa työelämän asiantuntija Kari Vuorenpää tuo esiin osallisuuden kriteerit, jotka ovat toimineet pohjana osallisuuden portaiden kehittämiseen kehitysvammaisten työ- ja päivätoimintaan. Alimmalla tasolla, millä osallisuus ei siis toteudu, kehitysvammainen ihminen vain sopeutuu muiden päätöksiin. Toisella tasolla kehitysvammaista ihmistä kuullaan mutta hän silti sopeutuu päätöksiin. Kolmannella portaalla kehitysvammainen voi osallistua toiminnan suunnitteluun. Neljännellä tasolla suunnittelu tapahtuu yhdessä muiden kanssa ja viidennellä, korkeimmalla tasolla, kehitysvammainen ihminen tekee suunnittelutyön ja saa siihen tarvittavaa apua. (Nurmi & Vuorenpää 2015)

Tavoiteltava taso portaissa on porras 4, jossa osallisuus saavutetaan parhaiten yhteistoiminnalla. (LIITE 1.)

Nurmi, J., Vuorenpää K. 2015. Osallisuuden jäljillä - keskustelu. Kehitysvammaisten tukiliitto. <https://www.youtube.com/watch?v=c7YT-2Yt73o>

Me suunnittelemme ja toteutamme.

Saamme tukea muilta.

Meillä on valtaa.

Meillä on vastuu.

Me suunnittelemme ja toteutamme yhdessä muiden kanssa.

Meillä on valtaa yhtäläillä kuin muillakin.

Kannamme yhdessä vastuuta.

Minä pääsen osallistumaan, kun muut suunnittelevat ja toteuttavat minua koskevia asioita.

Valta on muilla

Muut kantavat vastuun.

Minua kuullaan kun tehdään ja toteutetaan minua koskevia suunnitelmia.

Valta on muilla.

Muut kantavat vastuun.

Minä sopeudun muiden tekemiin valmiisiin suunnitelmiin.

Valta on muilla.

Muut kantavat vastuun.